

Esikoulu

Kunnan on tarjottava esikoulua kaikille Ruotsissa asuville lapsille, jotka eivät ole vielä aloittaneet esikoulun, 1 vuoden ikäisestä alkaen. Esikoulun ylläpitäjää kutsutaan päämieheksi. Esikoulun ylläpitävät Norrtäljen kunta ja yksityiset esikoulut. Yksityinen esikoulu ei ole kunnan vaan esimerkiksi jonkin yrityksen tai yhdistyksen ylläpitämä. Yksityisen esikoulun ylläpitäjää kutsutaan yksityisen esikoulun päämieheksi.

Esikoulu on ensimmäinen vaihe lapsesi koulutuksessa, ja se on vapaaehtoinen koulumuoto. Esikoulun tehtävänä on luoda hyvät edellytykset elinikäiselle oppimiselle. Esikoulun keskiössä ovat huolenpito, kehittyminen ja oppiminen. Oppiminen ja opettaminen koostuvat suurelta osin leikistä, luovasta toiminnasta ja tutkimisesta yhdessä muiden lasten ja esiopetuksen opettajien kanssa.

Korkeakoulu- tai yliopistotasoisien koulutuksen saaneet esiopetuksen opettajat vastaavat opetussuunnitelman, Lpfö-18, noudattamisesta esikoulutyöskentelyssä. Esikoulussa on myös opettajia, joilla on toisenlainen koulutustausta ja muuta kokemusta lapsesi kehityksen ja oppimisen edistämiseksi. He voivat olla esimerkiksi lastenhoitajia tai muita työntekijöitä. Kaikissa esikouluissa on myös rehtori, jolla on kokonaisvastuu esikoulusta.

Esikoulu perustuu näkemykseen kaikkien tasa-arvoisuudesta, ja pyrimme toteuttamaan aktiivisesti normiluovaa lähestymistapaa kaikissa esikouluissamme.

Lait - hallintoasiakirjat

Sekä kunnallista että yksityistä esikoulua säännellään koululain ja esiopetuksen opetussuunnitelman, Lpfö-18, avulla. Opetussuunnitelmasta saat lisää tietoa esikoulun toimintatavasta ja siitä, millaista oppimista ja opetusta voit odottaa lapsesi saavan esikoulussa. Yleissopimus lasten oikeuksista kuuluu 1.1.2020 alkaen myös Ruotsin lainsäädäntöön, ja se säätelee niin ikään esikoulutoimintaa.

- [Esikoulun opetussuunnitelma \(Lpfö 18\) - Skolverket](#)
- [Yleissopimus lasten oikeuksista - Ruotsin UNICEF](#)

Esiopetuksen suhteen huomioitavaa

Kun lapsesi aloittaa esikoulun, keskeisiä teemoja ovat huolenpito, kehittyminen ja oppiminen. Esikoulu tarjoaa hyviä oppimisympäristöjä, jotka edistävät yhteistä innostavaa ja tutkivaa oppimista. Pedagoginen työskentely perustuu humanistisiin ja demokraattisiin arvoihin, ja se on ensimmäinen vaihe lapsesi koulutuksessa. Norrtäljen esikoulussa lapset ja heidän huoltajansa kohdataan

vastaanottavaisessa ilmapiirissä, joka perustuu osallistumiseen ja vaikuttamiseen. Esikoulussa työskentelee koulutettuja esiopetuksen opettajia ja lastenhoitajia sekä rehtoreita. Voit olla tekemisissä myös muiden ammattiryhmien kuten apulaisrehtoreiden, sijaisten, opiskelijoiden, keittiöhenkilökunnan ja siivoojien kanssa. Kaikkia esikoulussa työskenteleviä sitoo salassapitovelvollisuus.

Huoltajana voit odottaa avointa yhteydenpitoa opettajien taholta; he kertovat sinulle, mitä lapsellesi on mahdollisesti sattunut päivän aikana.

Mitä odotamme huoltajalta

Lapsesi aloittaessa esikoulun odotamme sinun tutustuvan esikoulun koskevaan materiaaliin ja noudattavan olemassa olevia sääntöjä ja menettelytapoja. Toivomme, että asetat aina etusijalle lapsen edun - kuten mekin -, ja että toimiva yhteistyö välillämme on itsestäänselvyys. Yhteistyötä on, kun kerrot huoltajana esikoululle mahdollisista lastasi koskevista asioista, joista meidän olisi hyvä tietää, tai jos jokin kysymys tai huolenaihe on jäänyt vaivaamaan mieltäsi. Jotta kaikilla lapsilla olisi edellytykset oppia, leikkiä ja kehittyä yhdessä kavereidensa kanssa, odotamme lapsesi olevan terve ja jaksavan osallistua esikoulun tarjoamaan opetukseen ja aktiviteetteihin. Toivomme myös, että ilmoitat hyvissä ajoin lapsesi sairastumiseen tai lomailuun liittyvistä poissaoloista. Jos opettajat ottavat sinuun yhteyttä huoltajana esimerkiksi lapsesi sairastuessa, toivomme että pääset hakemaan lapsesi kotiin mahdollisimman nopeasti.

Tutustumisaika

Esikoulussa alkuvaiheet ovat tärkeää tutustumisaikaa lapsellesi ja itsellesi huoltajana. Se on sinulle hieno tilaisuus tutustua lapsesi tulevaan arkeen. Tänä aikana voit tutustua esikoulun työskentelyyn, ja opettajat toivovat sinun kertovan lapsesi tarpeista, kiinnostuksen kohteista ja kokemuksista. Opettajat pystyvät siten suunnittelemaan ja järjestelemään opetusta paremmin, niin että lapsellasi on parhaat edellytykset leikkimiseen ja oppimiseen.

Eri esikouluissa tutustuminen järjestetään eri tavoin, mutta yhteistä kaikille on se, että jokainen lapsi on ainutlaatuinen, joten alkuaikoina toimitaan joustavasti ja juuri sinun lapsesi huomioon ottaen. Voit varautua noin kahden viikon tutustumisaikaan, mutta se voi olla myös lyhyempi tai pidempi. Kun lapsellesi on tarjottu paikkaa esikoulussa, kaikkien lapsen huoltajien on hyväksyttävä paikka 8 päivän kuluessa. Tämän alkuvaiheen toteutusta suunnitellaan sen jälkeen tarkemmin esikoulun yhdessä huoltajan kanssa.

Allekirjoittavat asiakirjat

Lapsen aloittaessa esikoulun on tärkeää täyttää ja allekirjoittaa tietyt asiakirjat/lomakkeet. Niiden täyttäminen on tärkeää, jotta kasvattajat tietävät, miten saavat yhteyttä sinuun eli huoltajaan, jos lapsellesi tapahtuu jotakin, tai hän tarvitsee esimerkiksi erityisruokavaliota, lääkkeitä tai muuta vastaavaa. On myös tärkeää, että pystyt huoltajana vaikuttamaan ja olemaan osallisena siihen, mitä asioita lapsestasi kerrotaan.

Dokumentointi - tiedot

Kaikilla Ruotsin esikouluilla on esikoulun opetussuunnitelman, Lpfö-18, mukaan velvollisuus seurata, dokumentoida ja analysoida jokaisen lapsen kehitystä ja oppimista jatkuvasti ja järjestelmällisesti. Näin siksi, että pedagogeille muodostuu näkemys esikoulun laadun kehittämisestä, opetuksen parantamisesta ja siitä, miten kaikkien lasten kehittymistä ja oppimista pystytään edistämään parhaalla mahdollisella tavalla.

Norrtäljen kunnallisissa esikouluissa ja useissa yksityisissä esikouluissa käytetään digitaalisia oppimisalustoja tiedottamiseen, viestintään ja dokumentointiin. Näin saat mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa lapsellesi tarjottuun koulutukseen. Muilla yksityisillä esikouluilla on toisenlaisia tapoja asiakirjojen ja tietojen välittämiseen.

Keskustelu - kodin ja esikoulun välinen yhteistyö

Kun lapsesi aloittaa esikoulun, opettajien on tärkeää saada tietoa lapsesi tarpeista, mielenkiinnon kohteista ja kokemuksista. Huoltajana voit kertoa omasta lapsestasi ja hänen tarpeistaan kasvattajille joko tutustumisjakson aikana tai keskusteluissa. Esikoulu tarjoaa lisäksi vuosittain tilaisuuden keskustella lapsesi viihtymisestä, kehityksestä ja oppimisesta. Näitä tapaamisia kutsutaan kehityskeskusteluiksi, ja niiden avulla pyritään aikaansaamaan yhteistyötä, osallistumista ja avoimuutta lapsen esikouluarkeen. Keskustelussa opettajat ja huoltajat arvioivat etenkin, miten esikoulu pystyy luomaan parhaat edellytykset lapsesi kehitykselle hänen kiinnostustensa ja tarpeidensa perusteella. Tärkein esikoulun ja kodin välinen yhteys toteutuu päivittäin, kun lapsi tuodaan esikouluun ja noudetaan sieltä. Silloin saat kuulla, miten lapsesi päivä on sujunut, ja on tärkeää, että kerrot esikoulussa asioista, jotka opettajien tulee tietää lapsestasi.

Aukioloajat

Norrtäljen kunnan esikoulujen on oltava avoinna vähintään 12 tuntia vuorokaudessa. Useimmiten tuo aika on klo 6.00 - 18.00 tai klo 6.30 - 18.30, maanantaista perjantaihin. Tästä poikkeuksina ovat yleiset vapaapäivät sekä juhannusaatto, jouluaatto ja uudenvuodenaatto, jolloin esikoulut ovat suljettuina.

Norrtäljen kunta tarjoaa lastenhoitoa myös epäsäännöllisinä työaikoina huoltajille, joiden vakituinen työaika osuu iltoihin, öihin tai viikonloppuihin. Epäsäännöllisenä työaikana toteutettavan lastenhoidon tarpeen on oltava pysyvää vähintään kahden kuukauden ajan. Tarpeen on oltava säännöllisesti toistuvaa vähintään kahteen otteeseen kuukaudessa, ja tarpeen on oltava keskimäärin vähintään 16 tuntia kuukaudessa.

Sulkemiset

Esikoulu voidaan sulkea neljäksi päiväksi vuodessa henkilöstön koulutusta, arviointia ja laatutyöskentelyä varten. Esikoulu saadaan myös sulkea aikaisemmin yhtenä päivänä kuukaudessa työpaikkakokouksia ja erilaisia opettajakokouksia varten. Näissä tilaisuuksissa opettajat suunnittelevat, organisoivat ja arvioivat lapsille tarjoamaansa opetusta. Pyrkimyksenä on esikoulun toiminnan jatkuva kehittäminen ja parantaminen. Rehtori ilmoittaa näistä päivistä hyvissä ajoin, ja jos sinulla ei ole mahdollisuutta järjestää lapsellesi vapaata, rehtori varmistaa, että lapselle tarjotaan hoitoa. Ilmoita ainakin 2 viikkoa etukäteen, mikäli et pysty järjestämään lapsellesi vapaata.

Aikataulu - läsnäolo - poissaolo

Sinun on huoltajana syytä käyttää esiopetuksessanne käytettävää aikailmoitusjärjestelmää sekä läsnä- ja poissaolojen raportointia. Jokaisen esikoulun vastuulla on ilmoittaa huoltajalle, miten aikataulu-, poissaolo- ja läsnäoloilmoitukset annetaan. Opettajien on tärkeää tietää lapsesi aikataulu voidakseen suunnitella ja järjestää hyvän opetuksen ja hoidon kaikille lapsille.

Lapsesi läsnäoloaika tulisi käsittää aika, joka vastaa työ- tai opiskeluaikaasi mukaan lukien edestakaiset työmatkat. Jos sinulla on vapaata töistä tai lomaa, lapsesi pitäisi myös olla vapaalla. Sinun on ilmoitettava läsnäoloaika hyvissä ajoin etukäteen, ja jos siihen on tehtävä muutoksia, sen tulisi tapahtua vähintään viikkoa ennen muutoksen voimaantuloa. Sairaustapauksista on syytä ilmoittaa varhain aamulla, jotta opettajat tietävät, montako lasta on tulossa paikalle kyseisenä päivänä. Huoltaja tekee ilmoituksen esikoululle siellä käytössä olevien menettelyjen mukaisesti.

Lapsesi voivat hakea esikoulusta vain sinä eli huoltaja tai joku ilmoittamasi henkilö. Huolehdimme tarkkaan lapsesi turvallisuudesta esikoulussa.

Oleskelun kesto ja maksu

Huoltajana ilmoitat lapsesi oleskelun keston Edlevo-sovelluksessa. Se tarkoittaa keskimääräistä aikaa, jona lapsesi käy esikoulua, ei lapsen läsnäoloaika. Huoltajana olet vastuussa oleskeluajan muuttamisesta Edlevo-sovelluksessa tarpeen mukaan. Loma tai muu vapaapäivä ei ole kuitenkaan peruste lapsesi oleskelun keston muuttamiseen. Maksu perustuu huoltajien yhteenlaskettuihin kokonaistuloihin sekä lapsen oleskelun kestoon esikoulussa. Lapsilla on oikeus maksuttomaan esikoulupaikkaan alkaen sen vuoden syyslukukaudesta, jolloin he täyttävät 3 vuotta. Esikoulun laajuus on 525 tuntia vuodessa, ja siinä noudatetaan koulun lukukausia. Esikoulussa ei saa oleskella koulun lomien aikana. Ajoista päättää rehtori esikoulun ja lapsen etujen mukaisesti.

Jatkuvuus

On tärkeää, että lapsesi käy säännöllisesti esiopetuksessa tutustumisjakson jälkeen ylläpitääkseen suhteitaan kavereihin ja opettajiin sekä saadakseen mahdollisuuden osallistua opetukseen. Esikoulu on kuitenkin vapaaehtoinen koulumuoto, ja lapsen pitäminen vapaalla kotona tai lomalle lähteminen ovat jokaisen perheen oma asia. On tärkeää, että ilmoitat esikouluun, jos lapsesi on vapaalla. Esikoulupaikka irtisanotaan, jos sitä ei käytetä 1 kuukauteen, etkä ole ilmoittanut lapsesi poissaolosta. Saat siinä tapauksessa ilmoituksen esikoululta, ja sinulla on kahden kuukauden irtisanomisaika. Ilmoita esikoululle kirjallisesti, mikäli lapsesi tulee olemaan poissa esikoulupaikaltaan enintään 3 kuukauden ajan, jotta voit säilyttää lapsesi paikan.

Paikan irtisanominen

Jos haluat jostain syystä irtisanoa lapsesi esikoulupaikan, sen voi tehdä ainoastaan huoltajien sähköisessä palvelussa tai Norrtäljen kunnan yhteyskeskuksessa. Jos olet huoltajana hyväksynyt lapsesi esikoulupaikan, sinulla on kahden kuukauden irtisanomisaika riippumatta siitä, onko esikoulu aloitettu vai ei. Sinulla on kuitenkin mahdollisuus katua eli peruuttaa irtisanominen viikon kuluessa. Paikan maksu on maksettava irtisanomisaikana riippumatta siitä, käytetäänkö paikkaa vai ei. Automaattinen irtisanominen tapahtuu 30. kesäkuuta sinä vuonna, jolloin lapsi täyttää 6 vuotta.

Sairaudet

Lapsen on oltava esikoulussa saapuessaan terve, jotta hän jaksaa leikkiä ja osallistua toimintoihin ja opetukseen kavereittensa kanssa. Jotta välttyttäisiin mahdollisimman hyvin sairauksilta ja tartunnan leviämiseltä, lapsesi on hyvä pysyä kotona, jollei hän jaksa osallistua esikoulun opetukseen ja leikkeihin. Lapset saavat tavallisesti koko joukon infektioita ensimmäisten vuosien aikana.

Lue lisää aiheesta sivuilta 1177.

[1177 Hoito-opas](#)

Itsehoito - lääkärintodistus

Jotkut lapset saattavat tarvita lyhyemmän tai pidemmän aikaa hoitoa ja/tai lääkitystä esikouluaikaan. Jos tämä koskee sinun lastasi, on tärkeää, että puhut huoltajana asiasta asianomaisen esikoulun kanssa, koska asian käsittelyssä saattaa olla eroja kunnallisen ja yksityisen esiopetuksen välillä. Kunnallisissa esikouluissa lapsesi tarvitsee lääkärintodistuksen, josta käyvät ilmi lapsen esikoulussa ollessaan tarvitsema hoito tai lääkitys sekä kyseisen hoidon suunnittelu. Todistus toimitetaan rehtorille, ja sen perusteella päätetään, miten kyseinen hoito toteutetaan esikoulussa.

Laillistettu terveyden- ja sairaanhoidon henkilöstö arvioi, katsotaanko toimenpiteet itsehoidoksi vai ei, joten kyseistä arviointia et sinä huoltajana voi tehdä. (Itsehoito esikoulussa/koulussa, Norrtäljen kunta 2018)

Valokuvaus - videointi

Esiopetuksen opetussuunnitelman, Lpfö-18, mukaan kaikissa esikouluissa on tarkoitus dokumentoida lasten kehitystä ja oppimista. Se toteutetaan usein valokuvauksen ja videoinnin keinoin. Dokumentointi tehdään aina esikoulun välineillä, jotta suojataan lasten, huoltajien ja kasvattajien yksityisyyttä ja heidän oikeuttaan määritellä itse, haluavatko he olla esillä valokuvassa ja/tai videolla ja milloin. Sinulla ei siis huoltajana ole lupa kuvata ja videoida muita lapsia tai millään tavalla paljastaa heidän henkilöllisyyttään kuvaamalla tai videoimalla niin, että näkyvissä on lasten nimiä tai kuvia heistä. Tämä koskee sekä esikoulun sisätiloja että piha-alueita. Ei ole liioin sallittua ottaa kuvakaappauksia esikoulussa käytettävistä digitaalisista oppimisalustoista.

Luottamuksellisuus - salassapito

Kaikki esikoulun työntekijät kuuluvat vaitiolovelvollisuuden ja salassapitovelvollisuuden piiriin. Koululain mukaisesti opettajat eivät saa kertoa heille luottamuksellisena kertomiasi asioita eteenpäin ulkopuolisille. Huoltajana voit tuntea olosi turvalliseksi sen suhteen, että lapsesi ja perheesi tiedot pysyvät esikoulun sisällä.

Ilmoitusvelvollisuus - esiopetuksen yhteistyö sosiaalitoimen kanssa

Kaikkiin Ruotsissa esikoulussa työskenteleviin sovelletaan lakia, jonka mukaan kasvattajien on tehtävä ilmoitus sosiaalitoimiston, jos he ovat huolissaan lapsen hyvinvoinnista kotonaan. Tämän ilmoitusvelvollisuuden tarkoituksena on saada sosiaalitoimiston kautta tukea ja apua vaikeassa tilanteessa oleville perheille, jotta lapsi voisi tuntea olonsa hyväksi. Kun ilmoitus on tehty, sosiaalitoimisto ottaa asian vastuulleen ja selvittää, mitä tukea lapselle ja perheelle voidaan tarjota.

Vakuutus

Norrtäljen kunnassa kaikki kunnassa rekisteröidyt 0-19 -vuotiaat lapset ja nuoret ovat vakuutettuja kollektiivisen tapaturmavakuutuksen kautta. Myös ne lapset, jotka eivät ole kirjoilla kunnassamme, mutta jotka käyvät jotakin täkäläistä esikoulua, kuuluvat vakuutuksen piiriin. Tämä koskee sekä kunnallisia että yksityisiä esikouluja.

Vaatetus esikoulussa

Suuri osa esikoulun opetuksesta tapahtuu ulkona. Se tarkoittaa leikkimistä ja innostunutta oppimista ympäri vuoden. Lapsellasi on siksi oltava ulkoleikkeihin sopivat kestävät, riittävän suuret ja käytännölliset vaatteet, jotka on helppo riisua ja pukea päälle. On tärkeää, että lapsellasi on esikoulussa vaihtovaatteet, koska lapset saattavat kastua päivän aikana eri syistä. Merkitse kaikki vaatteet ja varusteet selkeästi niin, että opettajien, lasten ja sinun itsesi on helppo löytää lasten vaatteet, eikä ole niin suurta vaaraa, että ne joutuisivat väärään paikkaan.

Ruokailu

Norrtäljen kunta on kehittänyt ruokailua varten ruokailumenettelyn ja aterioita koskevat ohjeet, joita noudatetaan kaikissa kunnan esikouluissa. Visiona on tarjota hyvää, ravitsevaa ja innostavaa ruokaa, joka valmistetaan lähellä lapsia, ja joka edistää kestävästä kehitystä. Yksityisessä esiopetuksessa näitä ohjeita ei tarvitse noudattaa, vaan voidaan käyttää omia ohjeita. Ruoka on maksutonta sekä kaikissa kunnan esikouluissa että yksityisissä esikouluissa, ja tarvittaessa

tarjoillaan vaihtoehtoisia aterioita. Huoltajana saat täyttää tutustumisaikana asiakirjan/lomakkeen, jossa ilmoitat, tarvitseeko lapsesi vaihtoehtoista ruokavaliota. Jos lapsellasi on ruoka-aineallergia, se pitää todistaa lääkärintodistuksella.

Vaipat

Kaikissa Norrtäljen kunnan esikouluissa vaipat ovat maksuttomia, ja kukin esikoulu tai esikoulualue hoitaa niiden tilaamisen.

Onko huolia tai kysymyksiä - ota yhteyttä

Esikoulun päämiehellä on koululain mukaan oltava hallussaan käytännöt kaikkien valitusten vastaanottamista ja käsittelyä sekä mahdollisten puutteiden korjaamista varten. Menettelyjen tulee olla kirjallisessa muodossa ja niiden tiedossa, jotka haluavat tehdä valituksen. Jos sinulla on näkemyksiä tai valituksia liittyen esikouluun, jossa lapsellasi on paikka, aloita lähettämällä näkemyksesi/valituksesi suoraan kyseiseen esikouluun.

Jos et ole tyytyväinen saamaasi vastaukseen tai tehtyyn muutokseen, voit ottaa yhteyttä rehtoriin tai apulaisrehtoriin. Rehtori ja/tai apulaisrehtori selvittää yhdessä opettajien kanssa, pitäisikö ryhtyä joihinkin toimiin tai käynnistää mahdollisia muutoksia. Rehtorin vastuulla on kertoa sinulle huoltajana, mitä on määrätty.

Jos haluat viedä valitustasi myöhemmin eteenpäin, voit kunnallisten esikoulujen kyseessä ollen jättää valituksesi esikoulun toiminnanjohtajalle. Jos kyseessä on yksityinen esikoulu, otat sen sijaan yhteyttä yksityisen esikoulun päämieheen eli yrityksen johtoon. Yksityisen esikoulun toiminnanjohtaja ottaa sitten valituksen vastaan ja vastaa tapauksen tutkinnasta sekä palautteen antamisesta. Norrtäljen kunnan kotisivuilta voit huoltajana lukea tarkemmin, mitä tällainen prosessi pitää sisällään, ja sitä kautta on myös mahdollista jättää valituksia.

Päivä esikoulussa

Esikoulussa leikitään ja saadaan opetusta koko päivän ajan. Lapsellasi on mahdollisuus tutkia ja oppia sosiaalista vuorovaikutusta, matematiikkaa, kieltä ja kommunikointia, luonnontiedettä ja tekniikkaa, musiikkia ja esteettistä luomista senhetkisen teeman tai projektin puitteissa leikin keinoin. Esiopetuksessa työskennellään digitaalisten työvälineiden avulla, ja ne ovat lapsellesi välineitä, joilla hän saa luoda omaa materiaaliaan, harjoitella lähdekriittisyyttä ja suojata yksityisyyttään. Kaikki opetus tapahtuu sekä sisä- että ulkoympäristöissä.

Kun tulet aamulla lapsesi kanssa esikouluun, on tärkeää, että tervehditte jotain opettajista, ennen kuin on aika sanoa "heipat". Näin siksi, että te kaikki - huoltaja, lapsesi ja opettajat - olette turvallisella mielellä ja tiedätte, että lapsi on saapunut esikouluun.

Mikäli lapsesi tulee esikouluun jo aamuvarhaisella, tarjoillaan aamiainen, jonka lapset nauttivat muiden lasten ja opettajien kanssa. Aamupala-aika vaihtelee esikouluittain, ja aamiaista tarjotaan niille lapsille, jotka ovat silloin paikalla.

Lounasta tarjoillaan esikoulussa joka päivä. Lapsesi ruokailee silloin yhdessä toisten lasten ja opettajien kanssa.

Lepohetki tarkoittaa rauhoitettua hetkeä lounaan jälkeen, jolloin osa lapsista nukkuu. Joissakin esikouluissa lepo hetken voi viettää ulkona, toisissa se järjestetään sisätiloissa. Ne lapset, jotka eivät ole unen tarpeessa, voivat kuunnella satua, musiikkia tai osallistua johonkin hiljaiseen toimintaan.

Välipalaa tarjoillaan esikoulussa päivittäin. Välipalaa tarjoillaan niille lapsille, jotka ovat paikalla tarjoiluhetkellä. Aika vaihtelee eri esikouluissa.

Lasta noudettaessa on tärkeää, että huoltaja ja lapsi ovat yhteydessä johonkin opettajaan kertoakseen, että olette lähdössä kotiin. Samalla voit myös kuulla, millainen päivä lapsellasi on ollut esikoulussa. Sitten sanotaan "heipat"!